

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія та логіка»

Освітній ступінь – Бакалавр

Спеціальність: 035 – Філологія

035.041 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)»;

035.043 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)»

Освітня програма: «Англійська мова та друга іноземна»;
«Німецька мова та друга іноземна»

Рік навчання: 1, семестр 2

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Кравченко Алла Григорівна, канд. філос. наук, доцент
Доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації

allakravchenko@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=632>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформулювати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетської підготовки.

Роль логіки в сучасному світі науки надзвичайно важлива і багатопланова. Логічна культура мислення – це необхідна складова професійної підготовки майбутніх фахівців взагалі та гуманітарних наук зокрема.

Мета: розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти;

формування і удосконалення логічної культури мислення, формування раціонально-аналітичного підходу до аналізу різноманітних процесів та явищ сучасного суспільства, активізація творчого потенціалу особистості.

Завдання: розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини; надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії; окреслити специфіку та межі філософського знання; прищепити культуру філософського теоретичного мислення; сформувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальні філософські проблеми з розв'язанням завдань психології; сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури;

викласти загальні засади логіки, проаналізувати основні форми і закони міркувань, розкрити основний метод дослідження сучасної логіки; надати цілісне уявлення про особливості змісту та проблематики логічного знання, його науковий апарат; сформувати навички аналітичного мислення, вміння доводити та відстоювати свою думку; навчити застосовувати логічні методи та формувати навички їх застосування; навчити використовувати отримані знання для того, щоб не допускати логічних помилок при наданні психологічної допомоги; сприяти прищепленню елементів культури мислення та підвищенню інтересу до сучасної логічної культури.

Набуття компетентностей:

Інтегральних компетентностей (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Програмні результати навчання (ПРН):

- **ПРН 3.** Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- **ПРН 5.** Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
Модуль 1. ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ				
Тема 1. Сутність філософії та її роль у суспільстві.	1/2/3	Знати базові філософські <u>поняття</u> Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізнити <u>світовідчуття</u> , світосприйняття та світорозуміння, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності	Здача семінару № 1. Написання доповідей, підготовка презентацій. складання інтелектуально ї карти	10 балів: 7 3
Тема 2. Філософія Давнього світу Антична	1/2/3	Знати світові історико- філософські традиції Аналізувати та розрізнити особливості східної та західної	Здача семінару № 2. Написання доповідей,	10 балів

філософія.		філософії Розуміти специфіку формування кожної	підготовка презентацій.	
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	1/2/3	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурною традицією та стилем філософствування Розрізняти християнську та світську філософію Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів	Здача семінару № 3. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва. Німецька класична філософія	1/2/3	Знати особливості філософії Нового часу та німецької класичної філософії Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.; внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання. Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні	Здача семінару № 4. Написання доповідей, підготовка презентацій.	20 балів
Тема 5. Некласична філософія XIX-XX ст.	1/2/3	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сцієнтизму та антисцієнтизму	Здача семінару № 5. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 6. Українська філософія	1/2/3	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості української філос. думки Розрізняти ідеї видатних	Здача семінару № 6. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів

		українських філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр.філософії у світовій	Виконання модульної контрольної роботи 1.	30 балів
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ ГНОСЕОЛОГІЯ. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ				
Тема 7. Онтологія. Філософське вчення про буття	1/2/3	Знати основні поняття філосо- фії про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки; структуру психіки та свідомості людини Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем; логіку процесу формування людської свідомості та самосвідомості Розрізняти проблеми буття світу та людини Застосовувати набуті знання в особистому житті	Здача семінару № 7. Написання доповідей, підготовка презентацій.	15 балів
Тема 8. Гносеологія. <u>Теорія</u> пізнан- ня	1/2/3	Знати основні поняття з теми Вміти визначати основні структурні елементи пізнання; визначати наукові та ненаукові методи пізнання Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання Розрізняти психічне відображення та його активність Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Розуміти психологію пізнавальних процесів	Здача семінару № 8. Написання доповідей, підготовка презентацій.	15 балів
Тема 9. Соціальна філософія. Філософія суспільства	1/2/3	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності	Здача семінару № 9. Написання доповідей, підготовка презентацій.	15 балів
Тема 10.	1/2/3	Знати основні поняття з теми	Здача семінару	15 балів

Філософська антропологія. Філософія культури.		Вміти описати основні філософські підходи до сутності людини Розуміти філософські проблеми антропогенезу. Аналізувати сфери буття людини Розуміти особистісний смисл як основний критерій внутрішнього світу людини Розрізняти структуру особистості Застосовувати набуті знання для власного особистісного розвитку	№ 10. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи. (в.т.ч. в elearn): Написання есе Виконання модульної контрольної роботи 2.	10 балів 30 балів
Модуль 3. Логіка				
Тема 11. Предмет логіки	1/2/3	Знати поняття та терміни до 11 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти поняття, <u>судження</u> та <u>умовиводи</u> . Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для <u>обґрунтування</u> висновків.	Здача завдань семінару № 11. Написання та підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 1-4.	10 балів
Тема 12. Поняття	1/2/3	Знати поняття та терміни до 12 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки. Розрізняти поняття. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків.	Здача завдань семінару № 12. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 5-7.	10 балів
Тема 13.	1/2/3	Знати поняття та терміни до 13	Здача завдань	10 балів

Судження		теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти судження, прості та складні. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків.	семінару № 13. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 8-12.	
Тема 14. Умовиводи	1/2/3	Знати поняття та терміни до 14 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти умовиводи, виводи логіки предикатів та виводи логіки висловлювань. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків.	Здача завдань семінару № 14. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 13-16.	10 балів
Тема 15. Аргументація	1/2/3	Знати поняття та терміни до 15 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки Розрізняти доведення та спростування, їх структурні компоненти. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків.	Здача завдань семінару № 15. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 17-20. Здача самостійної роботи Виконання модульної контрольної роботи 3.	10 балів 20 балів 30 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Андрущенко В.П. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. [Текст] / В.П. Андрущенко, М. І. Михальченко. – К. : Генеза, 2006. – 368 с.
- Гетманова А.Д. Посібник з логіки. – Київ, 2000. – 304 с.
- Гладунський В.Н. Логіка для студентів економічних спеціальностей: Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2002. – 359 с.
- Жеребкін В.Є. Логіка. – Харків: Основи, К.: Знання, 2008. – 256 с.
- Історія філософії України: Підручник. [Текст] / М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, І. В. Бичко та ін – К.: Либідь, 2004.
- Історія філософії України. Хрестоматія: Навчальний посібник / Упорядники: М.Ф.Тарасенко, М.Ю.Русин І.В.Бичко та ін. – К., 2003.
- Канке В.А. Філософія: Учебник для вузов. [Текст] / В. А. Канке. – М.: Логос, 2007. – 376 с.
- Конверський А.Є. Логіка. – К.: Четверта хвиля, 2017. – 272 с.
- Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. – [К: Центр навчальної літератури](#), 2018. – 340.
- Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини: Навчальний посібник для студентів вузів. [Текст] / В. Г. Нестеренко. – К. : Абрис, 2005. – 335 с.
- Новая философская энциклопедия: в 4т. / Ин-т философии Российской акад. наук; Гл. ред. В.С. Степин – М. : Мысль, 2010.
- Новейший философский словарь: 3-е изд., исправл. – Мн.: Книжный дом, 2003. – 1280 с. – (Мир энциклопедий).
- Тофтул М.Г. Логіка. – К.: Академія, 2009. – 336 с.
- Філософія: Навчальний посібник / [І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко, І.В. Бойченко та ін.]. – К : Вікар: Знання, 2008. – 624 с.

15. Філософія: Підручник / [І.В.Бичко, І.В.Бойченко, В.Г. Табачковський та ін.] – К. : Либідь, 2001. – 408 с.
16. Філософія: Навчальний посібник / [Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль]. – К. : Академвидав, 2004. – 624 с.
17. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). – К. : Абрис, 2002. – 742 с.
18. Федів Ю. Історія української філософії: Курс лекцій. [Текст] / Ю. О. Федів, Н. Г. Мозгова. – К., 2004.
19. Хоменко І.В. Логіка. Теорія та практика. – [К: Центр навчальної літератури](#), 2010. – 400 с.
20. Хоменко І.В., Алексюк І.А. Основи логіки. Підручник – К.: Золоті ворота, 2008. – 256 с.

Додаткова література

1. Горський В.С. Філософія в українській культурі. [Текст] / В. С. Горський. – К. : Центр практичної філософії, 2001. – 73 с.
2. Гусев В. І. Історія західноєвропейської філософії XV–XVII ст. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів вузів. [Текст] / В. І. Гусев. – К. : Либідь, 2004. – 253 с.
3. Кант І. Критика чистого розуму. [Текст] / Пер. з нім. Ігоря Бурковського – К. : Юніверс, 2000. – 349 с.
4. Крымский С.Б. Философия как путь человечности и надежды. [Текст]/ С. Б. Крымский. – К. : Курс, 2000. – 308 с.
5. Кузьміна С.Л. Філософсько-педагогічна спадщина П. Юркевича. [Текст] / С. Л. Кузьміна; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського – К., 2003. – 303 с.
6. Лук'янець В.С. Філософський постмодерн. [Текст] / В. С. Лук'янець, О. М. Соболев. – К. : Абрис, 1998. – 352 с.
7. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади [Текст] / Ф. Ніцше. – К. : Основи-Дніпро, 2013. – 415 с.
8. Огороднік І.В. Українська філософія в іменах: Навч. посібник. [Текст] / І. В. Огороднік, М. Ю. Русін. – К., 2007. – 325 с.
9. / Пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Тарашука. – К. : Основи, 2005. – 795 с.
10. Романовський О. Г. Філософія психології : навч. посібник / О. Г. Романовський, В. Є. Михайличенко, Л. М. Грень ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 140 с.
11. Руссо Ж.-Ж. Об общественном договоре. Трактаты. [Текст] / Пер. с фр. – М. : «КАНОН-пресс», «Кучково поле», 1998. – 416 с.
12. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки [Текст] / Пер. з фр. В. Шовкун. – К. : Основи, 2008. – 669 с.
13. Татаркевич В. Антична і середньовічна філософія. [Текст] / В. Татаркевич // Історія філософії. Т.1. – Львів : Свічадо, 2006. – 456 с.
14. Читанка з філософії у 6 книгах. Кн. 6. :Зарубіжна філософія ХХ століття / Волинка Г. І., ред. – К. : Фірма «Довіра», 2003. – 238 с.

Інформаційні ресурси з Філософії

1. Архів класичної філософської літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://abuss.narod.ru/Biblio/philo_zip.htm
2. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>
3. Веб-сторінка: Спадщина Отців Церкви[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pagez.ru/lsn>
4. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>
5. Окремі тексти з філософії (бібліотека О. Косилової) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elenakosilova.narod.ru/uhref.html>
6. Сайт Українського філософського фонду[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ua>

7. Сайт «Ізборник» – Історія України ІХ-ХVІІІ ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua>

8. Сайт видавництва Свічадол (Історія релігії, переклади Отців Церкви, християнська художня література, богословська та богослужбова література, філософія, психологія, етика та ін.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.svichado.com>

9. Сайт філософсько-літературного журналу „Логос” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ruthenia.ru/logos/>

Hubner K. Philosophy of Modern Art and Philosophy of Technology [Електронний ресурс] / К. Hubner. – Режим доступу: http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/SPT/v4_n1pdf/HUBNER.PDF

Інформаційні ресурси з Логіки

1. Богдановський І. В., Льовкіна О. Г. Логіка: Опорний конспект лекцій: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://chitalka.info/gp_12/gp_12index.htm.

2. Жеребкін В. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/logika/logika_-_zherebkin_vye

3. Ивин А. А. Логика: учебник для гуманитарных факультетов: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://psylib.org.ua/books/ivina01/index.htm>.

4. Конверський А. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15220809/logika/logika_-_konverskiy_aye.

5. Тофтул Н. Г. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://readbookz.com/books/184.html>.

6. Шадрин Д. А. Логика. Конспект лекцій: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.e-reading.org.ua/bookreader.php/99495/Shadrin_-_Logika_konspekt_lekciii.html.